

Verordnungsblatt für das Generalgouvernement

Dziennik Rozporządzeń
dla Generalnego Gubernatorstwa

1943

Ausgegeben zu Krakau, den 6. November 1943
Wydano w Krakau, dnia 6 listopada 1943 r.

Nr. 88

Tag dzień	<u>Inhalt / Treść</u>	Seite strona
26. 10. 43	Verordnung über die Wiederherstellung des während der Sowjeterrschaft in Galizien entzogenen Privateigentums an Hausgrundstücken und gewerblich genutzten Grundstücken	623
	Rozporządzenie o przywróceniu odebranej w czasie panowania sowieckiego w Galizien (Galicja) własności prywatnej na nieruchomościach i gruntach użytkowanych w celach przemysłowych	623
20. 10. 43	Achte Anordnung zur Eisenbahn-Verkehrsordnung für das Generalgouvernement (EVOGG).	626
	Ósme zarządzenie do kolejowego regulaminu przewozu dla Generalnego Gubernatorstwa (KRPGG)	626

Verordnung

über die Wiederherstellung des während der Sowjeterrschaft in Galizien entzogenen Privateigentums an Hausgrundstücken und gewerblich genutzten Grundstücken.

Vom 26. Oktober 1943.

Auf Grund des § 5 Abs. 1 des Erlasses des Führers vom 12. Oktober 1939 (Reichsgesetzbl. I S. 2077) verordne ich:

§ 1

Das während der Sowjeterrschaft in Galizien den Berechtigten entzogene Eigentum an Hausgrundstücken und gewerblich genutzten Grundstücken wird zugunsten der früheren Eigentümer oder ihrer Erben wiederhergestellt. Dasselbe gilt für Bauplätze.

§ 2

(1) Das Eigentum an den in § 1 genannten Grundstücken wird kraft Gesetzes wiederhergestellt, wenn diese bei Inkrafttreten dieser Verordnung dem früheren Eigentümer, einem Familienangehörigen oder einem Erben auf Grund der Verordnung über die Beseitigung bolschewistischer Wirtschaftsformen auf dem Gebiet der Verwaltung von Hausgrundstücken und gewerblich genutzten Grundstücken vom 27. Juli 1942 (VBIGG. S. 418) bereits zur Verwaltung und Nutzung überlassen sind. Auf-

Rozporządzenie

o przywróceniu odebranej w czasie panowania sowieckiego w Galizien (Galicja) własności prywatnej na nieruchomościach i gruntach użytkowanych w celach przemysłowych.

Z dnia 26 października 1943 r.

Na podstawie § 5 ust. 1 Dekrebu Führer'a z dnia 12 października 1939 r. (Dz. U. Rzeszy Niem. I str. 2077) rozporządzam:

§ 1

Przywraca się odebraną uprawnionym w czasie panowania sowieckiego w Galizien (Galicja) własność na nieruchomościach i gruntach użytkowanych w celach przemysłowych na rzecz dawniej-szych właścicieli lub ich spadkobiorców. To samo odnosi się do placów budowlanych.

§ 2

(1) Własność na nieruchomościach wymienionych w § 1 przywraca się z mocy ustawy, o ile nieruchomości te w czasie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zostały już oddane w zarząd i użytkowanie dawniejszemu właścicielowi, członkowi rodziny lub spadkobiercy na podsta-wie rozporządzenia o usunięciu bolszewickich form gospodarczych w dziedzinie zarządu nieruchomości i gruntami użytkowymi w celach prze-mysłowych z dnia 27 lipca 1942 r. (Dz. Rozp. GG.

lagen, die mit der Überlassung der Verwaltung und Nutzung verbunden wurden, bleiben wirksam.

(2) Ist bei bebauten Grundstücken nur der Grund verstaatlicht worden, ohne daß dem Berechtigten das Eigentum an einem darauf errichteten Bauwerk entzogen wurde, so wird das Eigentum an dem Grund kraft Gesetzes wiederhergestellt.

(3) Sind die in § 1 genannten Grundstücke nicht schon auf Grund der Verordnung über die Be seitigung bolschewistischer Wirtschaftsformen auf dem Gebiet der Verwaltung von Hausgrundstücken und gewerblich genutzten Grundstücken vom 27. Juli 1942 dem früheren Eigentümer, einem Familienangehörigen oder einem Erben zur Verwaltung und Nutzung überlassen, so wird das Eigentum auf Antrag vom Kreishauptmann (Stadt hauptmann) im Verwaltungswege wiederhergestellt. Die Wiederherstellungsverfügung kann mit Bedingungen und Auflagen verbunden werden.

(4) Das Eigentum wird in den Fällen der Absätze 1 und 2 mit dem Inkrafttreten dieser Verordnung, in den Fällen des Abs. 3 zu dem Zeitpunkt wieder hergestellt, der in der Wiederherstellungsverfügung bestimmt ist. Eine Rückwirkung findet nicht statt.

§ 3

(1) In dem Zeitpunkt, in dem das Eigentum gemäß den §§ 1 und 2 wiederhergestellt wird, leben die Rechte an Grundstücken sowie Rechte an diesen Rechten kraft Gesetzes wieder auf.

(2) Wiederkehrende Leistungen auf Grund wiederauflebender Rechte können für die Zeit vor der Wiederherstellung des Eigentums nicht gefordert werden. Hinsichtlich der künftigen Zinshöhe bleibt eine besondere Regelung vorbehalten.

§ 4

(1) Soweit gemäß § 2 Abs. 1 und 2 und gemäß § 3 Rechte

- zugunsten von Angehörigen des ehemaligen polnischen Staates, die ihren Wohnsitz oder gewöhnlichen Aufenthalt außerhalb des Generalgouvernements und des Großdeutschen Reiches verlegt haben, oder zugunsten ihrer Erben,
- zugunsten von Personen, die sich deutschfeindlich betätigt haben, oder zugunsten ihrer Erben,
- zugunsten von Juden oder zugunsten ihrer Erben

wiederhergestellt werden oder wiederaufleben, werden sie gleichzeitig vorläufig sichergestellt (Verordnung über die vorläufige Sicherstellung des gesamten sowjetrussischen Staatsvermögens im Distrikt Galizien vom 1. August 1941, VBlGG. S. 447).

(2) Die Wiederherstellung des Eigentums gemäß § 2 Abs. 3 findet zugunsten der in Abs. 1 genannten Personen nicht statt.

§ 5

Zugunsten von deutschen Staatsangehörigen, deutschen Volksangehörigen und Deutschstämmigen, die aus dem am 1. August 1941 dem General-

str. 418). Nałożone zlecenia połączone z oddaniem w zarząd i w użytkowanie pozostają w mocy.

(2) Jeżeli przy zabudowanych gruntach upaństwowiono jedynie grunt bez odebrania uprawnionemu własności na budowli wzniesionej na tym gruncie, to przywraca się własność na gruncie z mocy ustawy.

(3) Jeżeli nieruchomości wymienione w § 1 nie zostały już na podstawie rozporządzenia o usunięciu bolszewickich form gospodarczych w dziedzinie zarządu nieruchomości i gruntami użytkowymi w celach przemysłowych z dnia 27 lipca 1942 r. oddane w zarząd i w użytkowanie dawniejszemu właścicielowi, członkowi rodziny lub spadkobiercy, to przywraca się własność na wniosek starosty powiatowego (starosty miejskiego) w drodze administracyjnej. Zarządzenie o przywróceniu może być połączone z warunkami i z nałożeniem zleceń.

(4) W wypadkach ustępów 1 i 2 własność przywraca się z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, w wypadkach ust. 3 w czasie oznaczonym w zarządzeniu o przywróceniu. Przywrócenie nie działa wstecz.

§ 3

(1) W chwili przywrócenia własności według §§ 1 i 2 odżywają z mocy ustawy prawa na gruncie jak również prawa na tych prawach.

(2) Świadczeń powtarzających się na podstawie odżywiających praw nie można żądać za czas przed przywróceniem własności. Odnośnie do wysokości przyszłych odsetek zastrzega się wydanie specjalnego unormowania.

§ 4

(1) O ile według § 2 ust. 1 i 2 oraz według § 3 przywraca się lub odżywają prawa

- na rzecz obywateli byłego Państwa Polskiego, którzy przenieśli swoje miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu poza obręb Generalnego Gubernatorstwa i Rzeszy Wielkopolskiej lub na rzecz ich spadkobierców,
- na rzecz osób, które uprawiały działalność wrogą Niemcom, lub na rzecz ich spadkobierców,
- na rzecz żydów lub na rzecz ich spadkobierców,

to równocześnie ulegają tymczasowo zabezpieczeniu (rozporządzenie w sprawie tymczasowego zabezpieczenia całkowitego sowiecko-rosyjskiego majątku państwowego w Okręgu Galizien (Galicja) z dnia 1 sierpnia 1941 r., Dz. Rozp. GG. str. 447).

(2) Nie przywraca się własności według § 2 ust. 3 na rzecz osób wymienionych w ust. 1.

§ 5

Na rzecz obywateli niemieckich, osób narodowości niemieckiej i osób pochodzenia niemieckiego, których przesiedlono z obszarów włączonych

gouvernement angegliederten Gebiet umgesiedelt worden sind oder die eine Entschädigung für den Verlust ihrer Rechte erhalten oder zu erwarten haben, wird das Eigentum gemäß § 2 Abs. 3 nur in Ausnahmefällen wiederhergestellt. Die Entscheidung trifft in diesen Fällen die Regierung des Generalgouvernements im Einvernehmen mit dem Beauftragten des Reichskommissars für die Festigung deutschen Volkstums.

§ 6

Die neuen Eigentümer treten in bestehende Miet- und Pachtverhältnisse kraft Gesetzes ein.

§ 7

(1) Eine Wiederherstellung des Eigentums gemäß § 2 Abs. 3 findet nicht statt, soweit das öffentliche Interesse entgegensteht.

(2) Soweit Grundstücke gemäß § 1 Abs. 1 Bestandteil eines Sondervermögens geworden sind oder hoheitlich genutzt werden, bleibt eine Sonderregelung vorbehalten.

§ 8

Über wiederhergestellte Rechte kann erst verfügt werden, wenn die Wiederherstellung des Eigentums durch eine Bescheinigung des Kreishauptmanns (Stadthauptmanns) bei Gericht nachgewiesen ist.

§ 9

Der Staatssekretär der Regierung des Generalgouvernements wird ermächtigt, Anordnungen zu dieser Verordnung zu erlassen.

§ 10

(1) Wer es unternimmt, die ihm nach dieser Verordnung obliegenden Nachweise durch falsche Angaben zu führen oder in sonstiger Weise einen Vermögensvorteil zu erlangen, der ihm nach dieser Verordnung nicht zukommt, oder wer den auf Grund dieser Verordnung ergehenden Anordnungen zuwiderhandelt, wird mit Gefängnis und mit Geldstrafe oder mit einer dieser Strafen, in schweren Fällen mit Zuchthaus bestraft.

(2) Soweit der Täter ein Recht auf Grund dieser Verordnung erworben hat, kann er im Strafurteil dieses Rechtes verlustig erklärt werden.

§ 11

Hinsichtlich der Rechte, die am 1. September 1939 dem ehemaligen polnischen Staat zustanden, bewendet es unbeschadet des § 7 bis auf weiteres bei der gegenwärtigen Rechtslage.

§ 12

Diese Verordnung tritt am Tage der Verkündung in Kraft.

Krakau, den 26. Oktober 1943.

Der Generalgouverneur
Frank

w dniu 1 sierpnia 1941 r. do Generalnego Gubernatorstwa lub którzy otrzymali albo spodziewają się otrzymać odszkodowanie z tytułu utraty swych praw, przywraca się własność według § 2 ust. 3 tylko w wyjątkowych wypadkach. W takich wypadkach rozstrzyga Rząd Generalnego Gubernatorstwa w porozumieniu z Pełnomocnikiem Komisarza Rzeszy dla umocnienia niemieckości.

§ 6

Nowi właściciele wchodzą z mocy ustawy w istniejące stosunki najmu i dzierżawy.

§ 7

(1) Nie przywraca się własności według § 2 ust. 3, o ile sprzeciwia się to interesowi publicznemu.

(2) O ile nieruchomości według § 1 ust. 1 stały się częścią składową majątku oddzielnego lub użytkowane są przez władzę zwierzchnią, zastrzeża się specjalne unormowanie.

§ 8

Przywróconymi prawami można dysponować dopiero wówczas, gdy przywrócenie własności udowodnione jest w sądzie za pomocą zaświadczenia starosty powiatowego (starosty miejskiego).

§ 9

Upoważnia się Sekretarza Stanu Rządu Generalnego Gubernatorstwa do wydawania zarządzeń do niniejszego rozporządzenia.

§ 10

(1) Kto usiłuje prowadzić dowody, do przeprowadzenia których jest obowiązany na podstawie niniejszego rozporządzenia, za pomocą fałszywych danych albo w innym sposobie uzyskać korzyść majątkową, nie przysługującą mu według niniejszego rozporządzenia, lub kto wykracza przeciwko zarządzeniom, wydanym na podstawie niniejszego rozporządzenia, podlega karze więzienia i grzywny albo jednej z tych kar, w wypadkach ciężkich karze ciężkiego więzienia.

(2) O ile sprawca na podstawie niniejszego rozporządzenia nabył prawo, to w wyroku karnym można orzec przepadek tego prawa.

§ 11

Odnośnie do praw, które w dniu 1 września 1939 r. przysługiwały bytemu Państwu Polskiemu, obecny stan prawnego utrzymuje się w mocy bez naruszenia § 7 aż do nowego zarządzenia.

§ 12

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Krakau, dnia 26 października 1943 r.

Generalny Gubernator
Frank

Achte Anordnung

**zur Eisenbahn-Verkehrsordnung
für das Generalgouvernement
(EVOGG).**

Vom 20. Oktober 1943.

Auf Grund des § 2 Abs. 5 der durch die Verordnung vom 30. September 1941 (VBIGG. S. 726) eingeführten Eisenbahn-Verkehrsordnung für das Generalgouvernement (EVOGG) wird angeordnet:

§ 1

Als neue Anlage E zur Eisenbahn-Verkehrsordnung für das Generalgouvernement (EVOGG) wird ein kleiner Frachtbriefvordruck eingeführt.*). Die bisherigen Anlagen E und F erhalten die Bezeichnungen F und G.

§ 2

Die Eisenbahn-Verkehrsordnung für das Generalgouvernement (EVOGG) wird wie folgt geändert:

1. § 48 Abs. 1 erhält folgenden Wortlaut:

„(1) Unverpackte Tiere sind mit Tierfrachtbrief nach dem Muster der Anlage F, verpackte Tiere mit Frachtbrief nach dem Muster der Anlagen D (großer Frachtbrief) oder E (kleiner Frachtbrief) aufzuliefern.“

2. § 55 Abs. 1 erhält folgenden Wortlaut:

„(1) Der Absender muß jeder Sendung einen Frachtbrief nach dem Muster der Anlagen D (großer Frachtbrief) oder E (kleiner Frachtbrief) beigeben. Der große Frachtbrief nach dem Muster der Anlage D ist zu verwenden bei Sendungen mit einer Nachnahme, bei Sendungen, die einer zoll- oder sonstigen verwaltungsbehördlichen Behandlung unterliegen, sowie bei Sendungen, bei denen der Absender dem Frachtbrief eine Anlage beigibt oder bei denen im kleinen Frachtbrief der Raum für die Inhaltsangabe nicht ausreicht. Für das Frachtbriefdoppel ist dasselbe Muster zu verwenden.“

3. § 55 Abs. 4 erhält folgenden Wortlaut:

„(4) Im Tierfrachtbrief und im kleinen Frachtbrief sind die stark umrahmten Teile, im großen Frachtbrief die Felder über und rechts neben dem starken schwarzen Strich für die Eintragungen der Eisenbahn, die übrigen Teile für die Eintragungen der Absender bestimmt.“

§ 3

Diese Anordnung tritt am Tage der Verkündung in Kraft.

Krakau, den 20. Oktober 1943.

**Regierung des Generalgouvernements
Hauptabteilung Eisenbahnen
Gerteis**

*.) Die Anlage E ist im Amtlichen Anzeiger für das Generalgouvernement in Nr. 97 vom 6. November 1943 abgedruckt.

Ósme zarządzenie

**do kolejowego regulaminu przewozu
dla Generalnego Gubernatorstwa
(KRPGG).**

Z dnia 20 października 1943 r.

Na podstawie § 2 ust. 5 kolejowego regulaminu przewozu dla Generalnego Gubernatorstwa (KRPGG) wprowadzonego rozporządzeniem z dnia 30 września 1941 r. (Dz. Rozp. GG. str. 726) zarządza się:

§ 1

Jako nowy załącznik E do kolejowego regulaminu przewozu dla Generalnego Gubernatorstwa (KRPGG) wprowadza się formularz małego listu przewozowego.*). Dotychczasowe załączniki E i F otrzymują oznaczenia F i G.

§ 2

Kolejowy regulamin przewozu dla Generalnego Gubernatorstwa (KRPGG) zmienia się jak następuje:

1. § 48 ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„(1) Zwierzęta nie opakowane należą naać za listem przewozowym na przewóz zwierząt według wzoru załącznika F, zaś opakowane zwierzęta za listem przewozowym według wzoru załączników D (duży list przewozowy lub E (mały list przewozowy)).“

2. § 55 ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„(1) Do każdej przesyłki nadawca musi dołączyć list przewozowy według wzoru załączników D (duży list przewozowy) lub E (mały list przewozowy). Dużego listu przewozowego według wzoru załącznika D należy używać przy przesyłkach za zaliczeniem, przy przesyłkach objętych postępowaniem władz celnych lub innych władz administracyjnych, jak również przy przesyłkach, przy których wysyłający dołącza do listu przewozowego załącznik lub przy których w małym liście przewozowym nie wystarcza miejsca na dane co do zawartości. Na wtórnik listu przewozowego należy użyć tego samego wzoru.“

3. § 55 ust. 4 otrzymuje następujące brzmienie:

„(4) W liście przewozowym na przewóz zwierząt i w małym liście przewozowym części obwiedzione grubymi liniami, zaś w dużym liście przewozowym pola znajdujące się ponad i z prawej strony grubą czarną linią przeznaczone są dla wypełniania przez kolej, pozostałe zaś części dla wpisów nadawcy.“

§ 3

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Krakau, dnia 20 października 1943 r.

**Rząd Generalnego Gubernatorstwa
Główny Wydział Kolei
Gerteis**

*.) Załącznik zamieszczony jest w Dzienniku Urzędowym dla Generalnego Gubernatorstwa Nr. 97 z dnia 6 listopada 1943 r.